

ми, глюкози й ПТГ при межових значеннях глікемії, за можливості – визначати рівень лептина й здійснювати відповідну оцінку в історії хвороби або амбулаторній карті.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Eschwege E.* The dysmetabolic syndrome, insulin resistance and increased cardiovascular morbidity and mortality in type 2 diabetes: etiological factors in the development of CV complications / *Eschwege E.* // *Diabetes Metab.* – 2003. – Vol. 29. – P. 19–27.
2. *Isomaa B.* Botnia study / *Isomaa B. et al.* // *Diabetes Care.* – 2005. – P. 683–689.
3. *Magliano D.J.* How to best define the metabolic syndrome / *Magliano D.J., Shaw J.E., Zimmet P.Z.* // *Ann Med.* – 2006. – Vol. 38. – P. 34–41.
4. Third report of the National Cholesterol Education Program (NCEP) Expert Panel on detection, evaluation and treatment of high blood cholesterol in adults (Adult Treatment Panel III) // *JAMA.* – 2001. – Vol. 285. – P. 2486–2497.
5. *Мазуров В.И.* Роль и место Мексидола в лечении метаболического синдрома / *Мазуров В.И., Болотова М.Е.* // *Русский медицинский журнал.* – 2008. – Т. 16, №15. – С. 1024–1027.
6. *Мамедов М.Н.* Значимость метаболического синдрома в клинической практике: диагностические основы и пути медикаментозной коррекции / *Мамедов М.Н.* // *Международный эндокринологический журнал* – 2007. – №2 (8). – С. 4–11.
7. *Мамедов М.Н.* Метаболический синдром – больше, чем сочетание факторов риска: принципы диагностики и лечения / *Мамедов М.Н.* – М.: Верваг Фарма., 2006. – С. 7–42.
8. *Сметник В.П.* Современные представления о менопаузальном метаболическом синдроме / *Сметник В.П., Шестакова И.Г.* // *Consilium medicum.* – 2003 – Vol. 5. – №9. – P. 23–29.

Відомості про авторів:

Кривенко В.І., д. мед. н., професор, директор УНМЦ «Університетська клініка», зав. каф. сімейної медицини і терапії ФПО.

Федорова О.П., к. мед. н., асистент каф. сімейної медицини та терапії ЗДМУ.

Пахомова С.П., к. мед. н., доцент каф. сімейної медицини та терапії ЗДМУ.

Непрядка І.В., к. мед. н., асистент каф. сімейної медицини та терапії ЗДМУ.

Адреса для листування:

Кривенко Віталій Іванович. 69063, м. Запоріжжя, вул. Кірова, 83.

Тел. (061) 764 21 25.

УДК 378.147.85'88:614.23

В.І. Кривенко, І.В. Непрядкіна, С.П. Пахомова, О.П. Федорова, Т.Ю. Грінченко, В.Г. Єремєєв

ФОРМИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В ОЧНОМУ ПЕРІОДІ НАВЧАННЯ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ КЛІНІКИ

*Запорізький державний медичний університет,
УНМЦ «Університетська клініка», м. Запоріжжя*

Ключові слова: лікар-інтерн, дослідницька робота, компетентність фахівця, реферативні доповіді, науковий пошук.

Ключевые слова: врач-интерн, исследовательская работа, компетентность специалиста, реферативный доклад, научный поиск.

Key words: intern, research work, competence of specialist, review, scientific research.

Представлено основні варіанти дослідницької роботи лікарів-інтернів на кафедрі післядипломної освіти. Розглянуто питання оптимізації формування клінічного мислення лікарів-інтернів, здатності конкретизації висновків самостійної роботи та прикладного використання у майбутній роботі.

Представлены основные варианты исследовательской работы врачей-интернов на кафедре последипломного образования. Рассмотрены вопросы оптимизации формирования клинического мышления врачей-интернов, способности конкретизации выводов самостоятельной работы и прикладного использования в будущей работе.

The basic variants of interns' research work during the training at the department of post-graduated education are presented. Authors examine the questions of optimization of intern' clinical thought forming, capabilities for conclusions specification of individual work and applied use in practical work.

У період науково-технічного прогресу становлення лікаря й формування його професійної зрілості неможливе без органічного й постійного зв'язку з дослідницькою роботою. Тому в систему підготовки лікарів ще на етапі навчання у виші введено різні види дослідної роботи, що триває й в інтернатурі, і є однією з основних форм підвищення якості

й ефективності навчально-пізнавального процесу.

Цей вид роботи забезпечує глибоке сприйняття й розуміння суті проблемного питання, набуття навичок самостійної роботи з науковою літературою, формує здатність до аналізу й узагальнення матеріалу, розвитку клінічного мислення, вільного викладу думок, критичного осмислення відомостей

спеціальної літератури, сприяє творчому пошуку нових фактів і кваліфікованому використанню отриманих результатів у практичній діяльності лікарів.

Метою удосконалення навчального процесу шляхом розширення обсягів дослідної роботи є формування компетенції лікарів-інтернів і підвищення мотивації самоосвіти.

У практиці роботи кафедри сімейної медицини й терапії ЗДМУ навчально-дослідницька робота охоплює всіх лікарів-інтернів, оскільки вона сприяє прояву ініціативи, творчості. Форми відносно прості й доступні для виконання в умовах лікувально-профілактичного закладу. Однак при цьому лікарі-інтерни демонструють продуктивну творчу діяльність, уміння вирішувати нетипові завдання. Один з варіантів – написання реферативних доповідей з актуальних теоретичних і практичних питань, підготовка матеріалів у вигляді комп'ютерних презентацій, які доречно використовувати у якості наочних матеріалів при проведенні семінарських занять. При цьому використовується не тільки рекомендована література, але й нові матеріали, опубліковані в періодичних виданнях. Реферативні доповіді представляються керівникові, який організує взаємне рецензування; їх використання можливе для повідомлень на семінарських заняттях і науково-практичних конференціях, що проводяться на базі інтернатури. При цьому, керівники залучають лікарів-інтернів до активної роботи, доручаючи їм підготовку розділів або цілих доповідей, що сприяє підвищенню їх інтересу до розглянутих питань. Важливо, щоб до своїх виступів на конференціях лікарі-інтерни готували відповідні демонстраційні матеріали й уміли їх використати. Дослідження, що починались як навчальні, за умови відповідної глибини висвітлення й достатньої наукової аргументації отриманих результатів, можуть трансформуватись у науково-практичну роботу лікарів-інтерна.

Базовим лікувально-профілактичним закладом для очного періоду навчання лікарів-інтернів є науково-навчальний медичний центр «Університетська клініка», оснащена новітньою лікувально-діагностичною апаратурою, має у своєму розпорядженні клініко-біохімічні лабораторії й необхідну обчислювальну техніку. Це дає можливість організувати науково-практичну роботу лікарів-інтернів на високому методичному рівні. У процесі науково-практичної роботи у них формуються навички вдумливого підходу й наукового

аналізу власної діяльності, умілого виявлення причинно-наслідкових зв'язків, обґрунтованого формулювання висновків і розробки плану заходів щодо вдосконалення лікувально-діагностичного процесу, підвищення ефективності профілактики захворювань.

Досвід показує, що організація науково-практичної роботи лікарів-інтернів вимагає від керівника знання основних методів наукового пошуку.

Лікар-інтерн з керівником визначають й обговорюють тему дослідження, уточнюють технічні можливості його здійснення. Вибір теми визначається, в першу чергу, спеціальністю й творчими можливостями лікаря-інтерна, запитами практичної охорони здоров'я, наявністю осіб з певними захворюваннями й планом наукових досліджень лікувально-профілактичного закладу. При виборі теми досліджень, поряд з її науковою цінністю, доцільно особливу увагу звернути на практичне значення й можливість впровадження результатів у діяльність амбулаторно-поліклінічних закладів і стаціонарів лікарень. Суттєву допомогу у виборі тематики досліджень лікарів-інтернів можуть надати провідні спеціалісти базових закладів охорони здоров'я, які добре знають стан матеріально-технічної бази лікарні й реальні можливості виконання тієї або іншої теми, її актуальність для даної спеціалізованої служби й району діяльності закладу охорони здоров'я.

Для успішного виконання науково-практичної роботи дуже важливо правильно скласти програму досліджень і забезпечити контроль за якістю й вірогідністю збираної інформації. Важливу методичну допомогу в цьому здійснює керівник очного навчання – викладач ЗДМУ.

Отже, навчально-дослідницька робота інтернів сприяє підвищенню якості навчання й поліпшенню лікувально-профілактичного обслуговування населення.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Вьжигина М.А.* Новые тенденции послеузовского профессионального образования / *Вьжигина М.А., Бунатян А.А., Сизова Ж.М. и др.* // *Анестезиология и реаниматология.* – 2007. – №2. – С. 8–15.
2. *Шустваль С.М.* Самостійна пізнавальна діяльність лікарів-курсантів у контексті Болонського процесу / *Шустваль С.М., Шустваль М.Ф.* // *Післядипломна медична освіта: досвід та перспективи: Матеріали науково-практичної конференції.* – Харків, 2008. – С. 192.

Відомості про авторів:

Кривенко В.І., д. мед. н., професор, директор УНМЦ «Університетська клініка».

Непрядка І.В., к. мед. н., асистент каф. сімейної медицини та терапії ЗДМУ.

Пахомова С.П., к. мед. н., доцент каф. сімейної медицини та терапії ЗДМУ.

Федорова О.П., к. мед. н., асистент каф. сімейної медицини та терапії ЗДМУ.

Гриненко Т.Ю., к. мед. н., асистент каф. сімейної медицини та терапії ЗДМУ.

Сремеев В.Г., к. мед. н., доцент каф. сімейної медицини та терапії ЗДМУ.

Адреса для листування:

Кривенко Віталій Іванович. 69063, м. Запоріжжя, вул. Кірова, 83.

Тел. (061) 764 21 25.